

تیر پیشنهادی: مسیر دیجیتالی شدن کشورها**مسیر دیجیتالی شدن کشورها**

انجمن اقتصاد جهانی از سال ۲۰۰۰، اقدام به انتشار گزارش توسعه فناوری اطلاعات در جهان می‌نماید. بر اساس نتایج این گزارش‌ها می‌توان مسیری را که صنعت فناوری اطلاعات تا به امروز طی نموده است را ترسیم و وضعیت کشورمان را با آن مقایسه کرد. این مسیر یابی و مقایسه می‌تواند راهنمایی برای بهبود تدوین و اجرای سیاست‌ها و برنامه‌های توسعه فناوری اطلاعات در کشورمان باشد.

اولین گام در توسعه فناوری اطلاعات، کسب آمادگی برای ورود به دنیای شبکه‌ای است. دومین گام برای توسعه فناوری اطلاعات، حرکت به سمت یک جامعه اطلاعاتی عادلانه است. سومین گام برای توسعه فناوری اطلاعات، بهره‌وری در جهان شبکه‌ای است. چهارمین گام برای توسعه فناوری اطلاعات، بهره‌گیری از فناوری اطلاعات برای توسعه است. پنجمین گام برای توسعه فناوری اطلاعات، اتصال به اقتصاد شبکه‌ای است. ششمین گام برای توسعه فناوری اطلاعات، گسترش نوآوری از طریق آمادگی شبکه‌ای است. هفتمین گام برای توسعه فناوری اطلاعات، پویایی در دنیای شبکه‌ای است. هشتمین گام برای توسعه فناوری اطلاعات، بکارگیری فناوری اطلاعات و ارتباطات برای پایداری است. نهمین گام برای توسعه فناوری اطلاعات، بهره‌گیری از آن بعنوان عامل تحول دوم در اقتصاد، جامعه و فناوری و دهمین گام برای توسعه فناوری اطلاعات، زیستن در دنیای کاملاً شبکه‌ای است.

کشورهای جهان در حرکت به سمت تحقق گام‌های فوق، در سه سطح اصلی شامل؛ محدود^۱، در حال ظهور^۲، در حال گذار^۳ و پیشرفته^۴ قرار می‌گیرند. سطح اول، شامل کشورهایی است که در رتبه‌بندی دیجیتالی شدن -از صفر تا ۱۰۰- امتیاز پائین‌تر از ۲۵ را اخذ می‌کنند. این کشورها در تحقق پایه‌های اصلی دیجیتالی شدن همچون دسترسی گسترده و مقرون به صرفه بودن، با چالش‌هایی مواجهند. دسترسی به فناوری اطلاعات و ارتباطات در این کشورها محدود و گران است.

^۱ Constrained^۲ Emerging^۳ Transitional^۴ Advanced

در سطح دوم-امتیاز ۲۵ تا ۳۰- کشورهای قرار می‌گیرند که مشکل هزینه را تا حد بسیاری حل کرده و به میزان زیادی دسترسی به فناوری اطلاعات را تسهیل نموده‌اند. با این حال، قابلیت اطمینان از خدمات در این دسته از کشورها پایین‌تر از متوسط بوده و ظرفیت‌ها محدود است.

در سطح سوم-امتیاز ۳۰ تا ۴۰- کشورهای قرار می‌گیرند که چالش قابلیت اطمینان را حل کرده و خدمات دیجیتالی گسترده، مقرون به صرفه و مطمئن برای شهروندان فراهم کرده‌اند. علی‌رغم جهش در قابلیت اطمینان، کشورهای این سطح، پیشرفت کمی در شاخص‌هایی همچون سرعت، سهولت استفاده و مهارت دارند.

در سطح چهارم-امتیاز بالاتر از ۴۰- کشورهای قرار می‌گیرند که گام‌های قابل توجهی در پرداختن به قابلیت استفاده از ICT و توسعه پایگاه استعداد در توسعه فناوری‌های موجود، محصولات و خدمات برداشته و در عین حال بهبود زیادی در سرعت و کیفیت خدمات دیجیتال ایجاد کرده‌اند.

در رتبه‌بندی سال ۲۰۱۲ از میان ۱۵۰ کشور بررسی شده، ۶۵ کشور در سطح اول، ۱۹ کشور در سطح دوم، ۲۸ کشور در سطح سوم که کشور ایران نیز در این سطح-در حال گذار- قرار گرفته قرار گرفته و ۳۸ کشور در سطح چهارم قرار دارند. از میان کشورهای رقیب ایران در منطقه، کشور ترکیه با ایران هم‌سطح اما ۴ رتبه از ایران بالاتر است.

با توجه به اینکه شاخص‌های اصلی دیجیتالی شدن عبارتند از قابلیت دسترسی، مقرون به صرفه بودن، قابلیت اطمینان، سرعت، سهولت استفاده و مهارت کاربران می‌باشند و کشورمان توانسته است در سه شاخص اول بهبودهای قابل توجهی ایجاد نموده و در سطح سوم دیجیتالی شدن قرار گیرد. بنابراین، از این پس سیاست‌ها و برنامه‌های توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات در عین حال که بر سه شاخص اول توجه می‌نماید، بایستی بیشتر بر روی سه شاخص بعدی-سرعت، سهولت استفاده و مهارت- متمرکز گردد.

به عبارت دیگر دیجیتالی شدن ایران در سطح کشورهای توسعه یافته منوط به توجه هرچه بیشتر به ارتقای معیارهایی همچون؛ پهنای باند اینترنت و سرعت اینترنت، امکان دسترسی همگانی به اینترنت، گستردگی خرده‌فروشی اینترنت، شاخص دولت الکترونیکی، خدمات بی‌سیم، تعداد دامنه‌های اینترنتی، تعداد آدرس‌های IP، دسترسی به شبکه‌های اجتماعی و خدمات الکترونیکی سیار می‌باشد. در این میان، گسترش تحصیلات عالی میان مدیران دولتی و خصوصی، عموم مردم و

کارکنان، بویژه توسعه دانش و مهارت‌های مهندسی نرم افزار و فناوری اطلاعات متخصصان نیز بسیار
حائز اهمیت می‌باشند.

تایید تهیه کننده:	تایید مدیر ذیربط:	تایید حوزه ریاست:	تایید رئیس موسسه:
☐	☐	☐	☐